

נראדה אור

פרשת שופטים תשפ"ג

גליין קפו שנה ד

באחד רבוה"ק מלעכוויטש קוידענו

{ שניני אור }

חולפת עוברת השנה ושוב עומדים אנו בחודש אלול בו נפתחים שערי תשובה - שערי רצון, לקבל באהבה את החפצים לשוב ולהתקרב לאבינו שבשמים.

בעומק הלב חפץ כל אחד לשנות את דרכו ולהיטיב מעשיו, אך בכדי לערוך שינוי - אפילו קטן, נדרש הלב להתעורר התעוררות שיש בה בכדי להביא לידי מעשה. מהיכן נוטלים התעוררות שכזו.

חודש אלול אמנם הגיע, גודל כח התשובה שיש בחודש זה ידוע לנו, אך בעיינתו הגדולה היא ה'מלומדה'. אלול, אני לדודי - הכל כבר מוכר ומורגל אצלנו מדי שנה עד שהדברים כבר כמעט ואינם עושים עלינו רושם.

אף גם מאמרו הקדוש של הרה"ק הר"ז על עניני העבודה הנרמזים בתיבת תשובה אותו משנן כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מדי שנה כבר נעשה אצלנו למין 'מלומדה', כנראה שאצל הצעירים בינינו הבעיה אינה קיימת כל כך, אך אצל אלו שכבר עברו יותר מכמה אלולים בחייהם בעיית ה'מלומדה' מפריעה ביותר.

האמת שזהו בדיוק תפקיד השופר בו תוקעים בחודש זה, כלשון הכתוב עורו ישנים משנתכם - לעורר אותנו משנתינו העמוקה ולהביא אותנו לערוך שינוי כלשהו, אך מה נעשה ואף את תקיעת השופר שומעים אנו ללא תשומת לב ראויה.

הפתרון אם כן הוא להאזין לקול השופר מדי יום מתוך נתינת לב לאשר הוא אומר לנו: הנה קרב ובא יום ההמלכה. הזמינו עצמכם להמליכו וליחדו בכל לב. כפי שממליץ אדמו"ר שליט"א על התקיעות בחודש אלול את הפסוק בחצוצרות וקול שופר הרעיו לפני המלך ה' - לפני יום המלכת המלך הרעיו בשופר מתוך כונה לגשת מוכנים יותר ליום הגדול.

בספר עבודת הלויים מסופר שבהיות הרה"ק מבארדיטשוב בעיר פינסק אמר פעם בביהמ"ד, פלפול בדברי המשנה מצא שטרי חוב שבמסכת בבא מציעא. בסיום דבריו אמר: זה הוא על פי פשוט והרוצה לדעת על פי סוד יבוא לביתו. הלכו כמה אנשים לביתו ובתוכם הרה"ק ר' אהרן מזיטאמיר שהיה עדיין רך בשנים.

החל הרה"ק בביאור הדברים על פי סוד ובאמצע אחז את הרה"ק מזיטאמיר וצווח בלשון הגמ' שם: אי כשחייב מודה אמאי לא יחזיר, אם הרשע מודה שהוא רשע למה לא יחזיר.

במעט התבוננות ותשומת לב ודאי נכיר מה שמקולקל ונבוא למסקנא שהגיע הזמן לתקן - אי כשחייב מודה אמאי לא יחזור...

{ זנרות קודש }

אמונה בכח התשובה לחדש מציאותו לגמרי

התעוררות והתחזקות בתשובה בחודש אלול

אוחזים אנו עתה כבר בחודש אלול ובעבודת ישראל (פרשת ראה) איתא בשם הרה"ק הר"א מליזענסק ז"ע בדברי המשנה (ר"ה א, א) באחד באלול ר"ה למעשר בהמה ר"א ור"ש אומרים באחד בתשרי, כי מעשר הוא אות י' הרומז על יראת ה', וכאשר קרב ובא יום הדין שכל באי עולם עוברים כבני מרון וכל אחד נצב בדין לפני ה', כבר קודם חודש אלול יש לאדם להתעורר בתשובה אמיתית, ומי אשר מתעורר בתשובה ויראת ה' רק בבוא אחד באלול הרי הוא בגדר בהמה. ר"א ור"ש אומרים שרק המתעורר באחד בתשרי הוא אשר נדמה כבהמה, אבל המתעורר באחד באלול אינו כבהמה.

ובעת הזאת יש לכל אחד להתבונן בעצמו כיצד עברה עליו השנה, הרי א'-ל אמונה בערך דין אם תמצא עומק הדין מי יצדק לפניך בדין, לכן מתעורר בתשובה וחרטה אמיתית על כל אשר עשה ובוזה יצא זכאי ביום הדין.

והנה בעת חפץ באמת לשוב בתשובה, מעיקרי העבודה שיאמין בכח התשובה. כי כאשר מתחיל להתבונן בעצמו ורואה שפלות מצבו, יכול לסבור שח"ו כבר אבדה תקותו ואינו יכול לשוב אל יצורו, כי היאך יוכל לתקן כל אשר קלקל ל"ע במעשיו. ובפרט בעת שמתבונן כי כבר כמה פעמים ניסה להתחזק בתשובה וסבר שיצליח לשנות מעשיו ולבסוף לא נשאר מזה רושם, א"כ אף עתה לא יעלה בידו להחזיק בתשובתו יותר מזמן מועט. ובמחשבות אלו מתייאש לגמרי מלהתחיל בעבודת התשובה.

המשך בעמוד הבא <<<

כתב הטור (או"ח סימן תקפא) תניא בפרקי רבי אליעזר (פמ"ו) בראש חודש אלול אמר הקב"ה למשה 'עלה אלי ההרה' (שמות כד, יב) שאז עלה לקבל לחות אחרונות, והעבירו שופר במחנה משה עלה להר שלא יטעו עוד אחר עבודה זרה והקב"ה נתעלה באותו שופר שנאמר (תהלים מז, ו) 'עלה אלקים בתרועה וגו', לכן התקינו חכמינו ז"ל שיהיו תוקעין בר"ח אלול בכל שנה ושנה וכל החודש כדי להזהיר את ישראל שיעשו תשובה שנאמר (עמוס ג, ו) 'אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו' וכו'.

נתקשו המפרשים (עיין בית יוסף) מה טעם הוצרך הטור להביא ראיה מהכתוב 'אם יתקע שופר בעיר, ולא סגי במה שהביא מקודם שתקעו בעליית משה להר שלא יטעו אחר ע"ז.

בחודש זה אומרים בכל יום המזמור (תהלים פרק כז) 'לדוד ה' אורי וישעי, ובפרי הארץ (פרשת כי תצא) מדייק לשון הכתוב 'ה' אורי וישעי ממי אירא ה' מעוז חיי ממי אפחד', שנראה ככפילות בלשון יראה ובלשון פחד.

זקיני אדמו"ר ז"ע היה חוזר בשבתות של חודש אלול דברות קדשו של הרה"ק הרבי ר' זושא מאניפולי ז"ע שאמר, צריך לעשות תשובה ואף זושא חפץ לשוב בתשובה, אבל הכיצד אפשר לעשות תשובה והלא לדברי הרמב"ם (הלכות תשובה ב, ב) תשובה צריכה להיות שיעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לכסלה עוד. אם כן נקיים לכל הפחות הנוטריקון של תיבת תשובה שהמה הכתובים 'תמים תהיה עם ה' אלקיך' (יה, יג), 'שויתי ה' לנגדי תמיד' (תהלים טז, ח), 'ואהבת לרעך כמוך' (ויקרא יט, יח), 'בכל דרכיך דעהו' (משלי ג, ו), 'הצנע לכת עם אלקיך' (מכה ג, ח).

חודש אלול - התעוררות הרצון לבריאת העולם

איתא בבני יששכר (מאמר השבתות ריש מאמר ח) בשם הרה"ק הרמ"מ מרימנוב הענין שבשבת לעת המנחה נתעורר בחינת רעוא דרעיון, כי קודם בריאת העולם בששת ימים נתעורר הרצון העליון לברוא העולם, ובכל שבת בעת המנחה קודם תחלת ששת ימי המעשה נתעורר שוב רצון זה.

זהו גם ענין התעוררות הרצון בחודש אלול כדאיתא בספה"ק, כי יום ראש השנה הוא זמן התחדשות הבריאה, לכך בחודש אלול שמקודם נתעורר בחינת הרצון כאשר נתעורר קודם בריאת העולם.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, רעוא דרעיון בשבת שעל"ט, עיה"ק ירושלים - רמות

אמונה בכח התשובה כסור מרע ובעשה טוב

אמנם אף אם לפי השכל וההגיון נראה שאין בכחו לשוב בתשובה, יאמין וידע שיש כח בתשובה להביא בנפשו רוח טהרה להיות כבריה חדשה ממש. ובענין זה יש שני חלקים, האחד מה שנופל בדעתו בראותו כמה נכשל ל"ע במעשים שלא כרצונו יתברך, והשני בהתבוננו במעשיו הטובים כמה רחוקים המה מהשלמות הנרצית.

כי הדרך הנרצית היא כדכתיב (משלי ג, כג) 'כי נר מצוה ותורה אור', שיעסוק בתורה ותפלה וקיום המצוות באופן שימשך על ידם אור בנפשו לקרבה ליוצרה. ובעת מתבונן במצוותיו ורואה כמה רחוקים מבחינת 'נר מצוה', היאך אמור להיות לימוד התורה והכיבוד באמת נראה לימודו, באיזה מצב אמור לעמוד בעת התפלה והיאך נראית תפלתו, נשבר לבו בקרבו ונדמה בעיניו שאחר שלא האיר נפשו באור תורה ומצוות, שוב אינו יכול להשלים החסרון ולהאיר נפשו.

בשני ענינים אלו יש לו להתחזק להאמין בכח התשובה. כנרמז במאמר הכתוב 'ה' אורי וישעי ממי אירא ה' מעוז חיי ממי אפחד', ובפרי הארץ מפרש שהיראה היא מדבר שאפשר שיבוא עליו והפחד מדבר שודאי יבוא. וזהו 'ה' אורי וישעי ממי אירא', שבעת מתבונן בשפלות מצבו ומתיירא שמא אבדה תקותו מלהאיר אור נפשו, אחר שכל מצוותיו ועבודתו נעדר מהם השלמות ולא האירו נפשו כראוי, יתחזק וידע כי 'ה' אורי' - בראש השנה (ויק"ר כא, ד), ובאם אך יקבל עליו להידבק בו יתברך מכאן ואילך, יאיר הבורא יתברך נפשו בשלמות ההארה.

יחדדו, להחריד לב האדם שיתבונן במעשיו הטובים כמה נחסר בהם אורו יתברך, ובזה יבוא לתשובה שלמה 'עד ה' אלקיך' לדבק נפשו בהשם יתברך מכאן ואילך בכל דרכיו ומעשיו.

כאשר עומדים בחודש התשובה יש להזדרז ולא להתמהמה בעבודת התשובה, כדרך שרמוז בספה"ק על המתמהמהים בעבודת החודש הזה בדברי הכתוב (בראשית מג, ט) 'כי לולא התמהמהנו, לולא אותיות אלול. ואל יאמר האדם עדיין יש מספר שבועות עד ראש השנה והנני יכול להתמתן בעבודת התשובה, כי בזמן נעלה ומקודש זה חבל לאבד אפילו יום אחד וכבר עתה יש להתעורר בתשובה אמיתית.

יעזור השם יתברך שנזכה לתשובה ותיקון המעשים באמת ולשנה החדשה נזכה לכתיבה וחתימה טובה ושנה טובה ומבורכת, ונזכה לכל ההשפעות טובות בגשמיות וברוחניות ולביאת משיח צדקנו במהרה בימינו.

שופטים תשע"ז, רעוא דרעיון

'ה' מעוז חיי ממי אפחד', בעת מתבונן בחטאיו ומפחד מהעונש שיבוא עליו ח"ו ונדמה בעיניו שאין בכחו למחוק מה שכבר נעשה, יתחזק ויאמין כי 'ה' מעוז חיי' היפך מאלו שבחיייהם קרויים מתים, וכאשר יתחרט ויקבל על עצמו שלא ישוב לכסלה עוד, ימחה הקב"ה כל עוונותיו ולא יגמול לו ח"ו כמעשיו שאינם טובים.

עיקר התשובה שמעתה תהא כל מגמתו להידבק ביוצרו

דבר זה עיקר גדול בעבודת התשובה, שלא תהא תשובתו רק מתוך רצון שיתכפרו עוונותיו כדי שלא ייענש עליהם, אלא שמתוך ההתבוננות במצבו יבוא ההחלטה אמיתית שכל חפצו להידבק בהשם יתברך ולהאיר נפשו באור החיים. וממילא לא תהא התשובה רק על מה שנכשל במעשים שאינם טובים, אלא אף על המעשים הטובים ועניני העבודה שלא היו בשלמות הראוי, כמאמר הכתוב (הושע יד, ב) 'שובה ישראל עד ה' אלקיך', שתהא התשובה עד שתשוב להיות דבוק בה' אלקיך, ועל ידי התשובה באופן זה זוכה למחות כל עוונותיו ולחדש אור נפשו להיות כבריה חדשה.

זהו ענין התשובה הנרמז בכתוב 'תמים תהיה עם ה' אלקיך', שצריך להיות תמים ושלם בבחינת ה' אלקיך בדבקות גמורה והוא עיקר עבודת התשובה.

בזה יבואר מה שכתב הטור שני ענינים בתקיעת שופר בחודש אלול, האחד כאשר תקעו בעליית משה להר שלא יטעו עוד אחר עבודה זרה, ומורה על התעוררות התשובה לשוב ממעשיו שאינם טובים ולקבל עליו שלא ישוב בהם עוד. והשני כמאמר הכתוב 'אם יתקע שופר בעיר ועם לא

חודש אלול - קורא לה והיא באה

בכניסת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לתפלת ערבית אור לכ"ט אב תש"פ, הפנה פניו לציבור ואמר, איתא מהרה"ק מקא'ניץ בשם הרה"ק הר"א מליז'ענסק בדברי המשנה (רי"ה א, א) באחד באלול ר"ה למעשר בהמה, שהעוסק ביראה ותשובה רק בבוא אחד באלול אינו בגדר אדם, עתה ניתן עדיין לעסוק בתשובה קודם אחד באלול. והתחיל שיר המעלות בקול חוצב.

אחר תפילת שחרית למחרת חזר שוב על דברי הרה"ק מקא'ניץ שלדברי ת"ק המתעורר לעסוק בתשובה רק באחד באלול הוא כבהמה, ר"א ור"ש אומרים שהמתעורר באלול עדיין הוא בגדר אדם ורק המתעורר באחד בתשרי הוא כבהמה. אמנם לכאורה יש לבאר מה ענין יש לומר מי הוא אשר בגדר בהמה.

אלא שבבהמה יש שני אופני קנין (קידושין כב:), קורא לה והיא באה והכישה במקל ורצתה לפניו. והנה התעוררות התשובה בחודש אלול הוא כענין קורא לה והיא באה, שמעורר הבורא יתברך נפשות ישראל בתשובה בגודל אהבתו אליהם כדאיתא (שער רה"ק להאריז"ל מד.) שמתעוררים בחודש זה י"ג מכילי דרחמי. וההתעוררות בר"ה הוא כענין הכישה במקל על ידי יראת הדין, כדאיתא במשנה (ראש השנה א, ב) כל באי עולם עוברין לפניו כבני מרון, ולחד מ"ד בגמרא (ראש השנה יח.) היינו כבני אמרנא שהם הכבשים הנכנסים לדיר להתעשר - 'כל אשר יעבור תחת השבט' (ויקרא כו, לב).

זהו שאמרו שדרך המובהר בעת מתעורר האדם קודם בוא חודש אלול, מתוך שמתבונן שהנה בא הזמן שהבורא יתברך קורא לעמו לשוב אליו. אמנם מי שנתעורר בבוא חודש אלול הוא בגדר בהמה הנקנית על ידי קורא לה והיא באה, כלומר אין זה כינוי רק לגריעותא אלא שנקנה ליוצרו בקנין זה של הבהמה. ר"א ור"ש אומרים באחד בתשרי, שהמתעורר רק בבוא יום הדין נקנה בקנין הבהמה הכישה במקל, שהוא דרגה נמוכה מהנקנה בחודש אלול בדרך קורא לה והיא באה.

מאורי אור

פרשת שופטים באור רבותינו

שופטים ושוטרים בכל עיר - בכל התעוררות

שופטים ושוטרים תתן לך בכל שערך וגו' (סו, יח).

ברש"י בכל שערך בכל עיר ועיר.

בעת זוכה היהודי להתעורר בלבו לתשובה וקרבת אלקים, כגון בשבתות וימים טובים ובחודש אלול, וכן בהרהורי תשובה הבאים בכל יום מכח הבת קול המכרות ואומרת 'שובו בנים שובבים' (ירמיה ג, כב) כדאיתא מהבעש"ט הק' (תולדות יעקב יוסף פרשת ראה), בשעת מעשה יש לו להתבונן בעצמו מה טיבה של התעוררות זו ולא תהא אצלו כענין חיצוני אלא יביא בנפשו על ידה רצון אמיתי לשוב אל ה'. ועוד יש לו להביא ההתעוררות במעשה בפועל, שהוא הכלי והחפץ להחזיק ההתעוררות בנפשו לאורך זמן.

זהו רמז הכתוב 'שופטים ושוטרים תתן לך בכל שערך' ופירש"י בכל עיר ועיר, עיר מורה על התעוררות כדאיתא בספה"ק, שבכל התעוררות נצרך לשופטים לשפוט ההתעוררות בדעתו שתהא מנקודת אמת שבנפשו, ושוטרים להביא התעוררות הלב בעבודה בפועל.

ונקראת ההתעוררות 'שערך', כי פעמים שמתעורר להתקרב ליוצרו ואף מביא התעוררות לבו במעשה, אלא שאחר שנתעורר ונתעלה מסתפק באשר השיג ואין משתוקק להתעורר ולהשיג עוד. לכן נקרא ההתעוררות שער, להורות שאינה אלא כשער לבו על ידה להתעוררות וקייבה גדולה יותר.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, שופטים תשפ"ב, ליל שבת

שופטים ושוטרים בשער

התשובה הנפתח בחודש אלול

עוד יש לבאר 'שערך' מורה על חודש אלול שבו פותח הקב"ה שער לדופקי בתשובה. כדאיתא (מנחות כט:): שהעולם הזה נברא בה' שפתוח מלמטה שהרוצה לצאת ח"ו יצא, ומאי טעמא תליא כרעא דה', שאם חפץ לשוב יבוא ויכנס בפתח שלמעלה, והוא בחינת שער התשובה למבקש לשוב ליוצרו. וכן שער גימטריא תקע, שהוא ענין השופר המעורר לתשובה.

ובחודש זה שהוא בחינת שער יש ליתן על עצמו שופטים ושוטרים, שופטים הוא ההתבוננות והלימוד בספרי יראה ומוסר לעורר הלב בתשובה, כענין השופט המורה לאדם משפט הישר, ושוטרים הוא המוציא הדין לפועל, שאחר שנתעורר ויודע חובתו בעת הזאת היא שוטר על עצמו להביא התעוררותו לידי מעשה להיטיב מעשיו ולשנות דרכו, ועל ידי זה יזכה 'ושפטו את העם

השפעת התורה על הלומדה

התורה תלמד את הלומד

והיתה עמו וקרא בו (יז, ט).

וקרא בה הוי ליה למימר, ואמר אאדמו"ר [מין אדמו"ר האמצעי] זי"ע, 'וקרא בו', דיא תורה זאל אין אים אריין לערנען. ודפח"ח.

דברי שלום

הלומד תורה יכול לסמוך על נטיית לבו

שמעתי בשם הרב הקדוש ר' זאב זצ"ל שדקדק במלת בו שבתחלה נקראת בלשון נקבה ואמר 'הזאת' 'והיתה' לשון נקבה, ואחר כך אמר 'בו' לשון זכר. ותירץ שדיברה התורה במי שהזדכך כל האיברים שלו ונתפשט מגשמיות, היינו שבכל מעשיו ודיבוריו ומחשבותיו אין לו שום כוונה לגרמיה כלל רק לשם ה' לייחד קוב"ה ושכינתיה כי נתפשט מגשמיות ואינו מתאווה לגופניות כלל. לכן באיש כזה כשיש לו שום מחשבה ותאוה לשום דבר לעשותו, בוודאי יכול לסמוך על זה המחשבה והתאוה לעשות, כי בוודאי אין זה לשום בחינת גשמיות כי אם לה'.

וזהו שאמר הכתוב 'והיתה עמו' ר"ל שהתורה תהיה דבקה עמו מרוב התפשטות הגשמיות כי אורייתא וקוב"ה חד, אז 'וקרא בו' ר"ל בו בעצמו היינו שיכול לסמוך על מחשבתו כנ"ל, ע"כ דבריו, ודפח"ח.

בת עין

תפלת רביה"ק מוהר"א מקאליסק זי"ע

... בזה יובן מה שאמר הרב הצדיק וכו' ר' אברהם קאליסקי ז"ל ומרגלא בפומיה לומר יהא רעווא שאזכה כמה שנים קודם פטירתי שלא אלמד בשום ספר, וזה הוא מגמתי וחפצי תמיד עכ"ל. הכוונה ע"ד 'וקרא בו כל ימי חייו' - בו דייקא, ושילמוד ממנו ומעצמו שיהיה נובעים לו ב' כליותיו חכמה.

שפתי צדיקים (דינאויז) פר' מצורע ד"ה ולהסביר הענין

ראיית הצדיק מעוררת לתשובה

זקני הה"ק הרבי ר' מיכלי המגיד מזלאטשוב זצ"ל בנערותו דרש ברבים מוסר ורבים רבים השיב מעוון, עד שאמרו עליו שעשה ס' אלף בעלי תשובה בימיו הקדושים. ובזקנותו פירש רק נסע מעיר לעיר ומכפר לכפר, ואמר שאינו צריך לומר מאומה רק כי כל הרואה אותו מהרהר בתשובה.

ובזה אמר כי כתיב בפר' שופטים במצות המלך 'וכתב לו את משנה התורה וגו' 'והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו', והקשה ז"ל 'והיתה' הוא לשון נקבה, 'וקרא בו' הוא לשון זכר. ואמר כי הצדיק צריך לזכך נפשו כ"כ עד שיהיה סגולה ליראת שמים ותשובה והסתכל בצורתו הקדושה, 'והיתה עמו' - התורה תהיה עמו כל כך, עד - 'וקרא בו' בפניו של הצדיק יקראו את התורה.

שבת שלום להגה"ק רבי שלום משאץ זצוק"ל (עמוד קב)

אחר הלימוד מתיישב לסעודה באופן נעלה יותר

בספה"ק איתא שכאשר איתא (עבודה זרה ט). שית אלפי שנין קאי עלמא שני אלפים תוהו שני אלפים תורה שני אלפים ימות המשיח, כן שייך ענין זה בכל אדם. שקודם שעוסק בתורה הוא בחינת תוהו ששומם ונעדר ממנו אורו ויברך, ועל ידי לימוד התורה נעשית נפשו כלי לקבל אור ה'. וזהו כל תכלית הלימוד שיעשה רושם בפנימיות הנפש, עד שכל מציאותו תכונותיו ופעולותיו ישתנו לטובה.

בדרך רמז יש לומר שזהו הטעם שעושים סעודה בסיום מסכתא, כי תכלית לימוד המסכת אינו רק עבור קיום מצות ידיעת התורה, אלא שתאיר קדושת המסכת בנפשו עד שאף עסקיו בענינים גשמיים יהיו באופן נעלה יותר, ועל ידי שמתיישב לסעודה אחר סיום המסכת יוכל לבחון עצמו כמה השיג התכלית הנרצית בלימודו.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, בסעודת סיום מסכת יומא בסדר לימוד עמוד היומי

משפט צדק, שבבוא יום הדין יצא לצדק דינו ויושפע עליו רחמים וחסדים.

בבת עין (פרשת ואתחנן) איתא בדברי הגמרא שבפתח העליון שבאות ה' יכול לשוב בתשובה, כי באות ה' יש שלשה צירופים ד-ו ד-י ג' ווין (שער הכונות פסח דרוש ו), ובצירוף ד-י הפתח שלמעלה גדול מאשר בצירוף ד-ו. זהו ענין 'אני לדוד' כי דודי הוא אותיות ד-ו ד-י, היינו

בחודש אלול מצירוף ד-ו נעשה ד-י והוא פתח גדול לדופקי בתשובה. ואפשר הביאור בזה שעל ידי שמתבונן בבחינת ד' שהוא הדלות והשפלות מחמת ריחוקו מהשם יתברך ונתמרמר על אשר גרם במעשיו, זוכה שנתחלף ה' ב' להיות פתח גדול שישבו בו להשם יתברך.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, שופטים השע"ט, קידושא רבא

אחר שעובד מיראה זוכה לעבודה מאהבה

תמים תהיה עם ה' אלקיך (יה, יא).

מהמגיד הגדול ממעזריטש זי"ע (אור תורה פרשת ויחי ד"ה אפרים ומנשה) איתא כי תחילת העבודה היא ביראת ה', לקבל על עצמו עול מלכות שמים מתוך יראה, אמנם תכלית העבודה היא יעמוד ביראה בלבד אלא יתעלה לעבדו יתברך מתוך אהבה. ובזה מבאר מאמר רז"ל (קידושין ב) דרכו של איש לחזר אחר אשה, אשה מורה על יראת ה' כמאמר הכתוב (משלי לא, ל) 'אשה יראת ה' היא תהלל', ואחר שיש בו יראה יכול לבוא לאהבה הנרמז באיש שמורה על דרגה גבוהה מאשה.

כדאיתא בזוה"ק (תיקוני זוהר תיקון ל עג-): 'בראשית ברא אלקים' (בראשית א, א), פקודא קדמאה לעבדו יתברך מתוך יראה כאשר אלקים מורה על יראה, ופקודא תנינא שיבוא לאהבה כי עבודה מתוך יראה אינה שלמות העבודה. וכדכתיב באברהם אבינו 'התהלך לפני והיה תמים' (בראשית יז, א), 'התהלך לפני' מורה על מדת האהבה שהיא מדת אברהם אבינו, ועל ידי שיתהלך במדתו יהא תמים ושלם בעבודתו.

כן הוא סדר העבודה בימי החול ובשבת, שבימי החול על ידי קיום מצות 'זכור את יום השבת' (שמות כ, ח) בא לעבודה מתוך יראה וקבלת עול, ועל ידי זה זוכה בשבת לאהבה - 'מה יפית ומה נעמת אהבה בתענוגים את שבת משוש נוגים'.

בדרך זה בחודש אלול ובימים הק' העת לעבודה מתוך יראה, כדאיתא בקדמונים (ראה שלי"ה הק' מסכת ראש השנה ריש פרק גר מצוה) 'אריה שאג מי לא ירא' (עמוס ג, ח), ארי"ה נוטריקון אלול ראש השנה יום הכיפורים. וכן איתא בספה"ק 'קול דודי דופק פתחי לי אחותי רעייתי יונתי תמת' (שיר השירים ה, ב) ר"ת יראת, כי בחודש אלול אשר דודי דופק עיקר העבודה ביראת ה' וקבלת עול מלכותו. ועל ידי העבודה מתוך יראה בזמנים אלו, זוכה להשפעת אהבה ושמחה בחג הסוכות.

זהו ביאור הכתוב 'תמים תהיה עם ה' אלקיך', שהאופן שיוכה תמים תהיה בשלמות העבודה שהוא בהשגת האהבה, דייקא כאשר הוא עם ה' אלקיך שכבר השיג היראה בחינת שם אלקים.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

אור חזון

בקשה על הבנים ברעוא דרעיון

בגליון פרשת ראה הובאו דברי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א שנאמרו בעידן רעוא דרעיון פרשת עקב שעעל"ט במעון הנופש בשכונת רמות בקרוא דשופריא במעלת התפלה על הצאצאים בעת רעוא דרעיון, כיון שאז מתעורר שפע ממזל העליון, ובני לאו בזכותא תליא מילתא אלא במזל, ודפח"ח.

גודל כח ההתחדשות – בפרט בחודש אלול

שיחת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א – פתיחת זמן אלול תשפ"א בישיבה"ק

כך נשמתי נצחית ודבוקה בהשם יתברך ולא משנה כלל כמה הצלחתי עד היום.

כח ההתחדשות בחודש אלול – מאי דהוה הוה

לאחר שהבנו את כח ההתחדשות שהיה במעמד הר סיני כאשר כל החולים נתרפאו, נבין ביותר את הכח העצום של ההתחדשות שיש בחודש אלול, כי בטור (תקפא) איתא שבר"ח אלול עלה משה רבינו להר סיני לקבל לוחות שניות ואזי תקעו בשופר להודיע שמשה עלה להר ולא יטעו עוד אחר עבודה זרה.

במעמד הר סיני קבלו ישראל תורה בדרגה עצומה – פנים בפנים דיבר ה' עמכם' (דברים ה, ד), אמנם אחר כך קרה מה שקרה ונפלו ממדרגתם. היו ישראל יכולים לומר, הנה לנו ראייה שזה לא הולך, אם לאחר שזכינו להיות כבריה חדשה שוב נפלנו כנראה שזה לא יכול להצליח.

אבל הגיע ראש חודש אלול והעבירו שופר במחנה – כל מה שהיה עד עתה אינו משנה כלל, כעת באה ההתחדשות גדולה – חודש אלול. שלא יטעו עוד אחר עבודה זרה – מהבעש"ט הק' איתא (עיי' מאור עינים פרשת שמות) על הפסוק (דברים יא, טז) 'וסרתם ועבדתם אלהים אחרים', שכל דבר שמרחיק את האדם מהשם יתברך הוא עבודה זרה. ואזי העבירו שופר לעורר את הקול הפנימי לומר שגם אם כבר נפלו פעם אחר פעם, כעת בא חודש חדש שיש בו כח להתחדש לגמרי בדבקות בהשם יתברך ובתורתו.

שני לוחות אבנים מראשונים – עם אותה התלהבות

אם לא זכו לשלמות בלוחות ראשונות יבואו עם כל ההתחדשות לקבל לוחות שניות, פסל לך שני לוחות אבנים כראשונים' (שמות לד, א) – עם אותה חיות התלהבות ודבקות פנים בפנים. זהו הכח של חודש אלול שבו עלה משה לקבל לוחות שניות ונתרצה הקב"ה לישראל, כדאיתא מצדיקים שבחודש זה נתגלה הרצון העליון שלמעלה משכל והשגה – 'אהבתי אתכם אמר ה' (מלאכי א, ב), ומזה נשפע כח עצום של התחדשות ללא שום קשר למה שהיה קודם.

היום הזה מגיע כל בחור לישיבה בהתחדשות עצומה וממילא שום דבר לא יפריע לו, כאשר מרגישים חשק ואהבה אזי מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה. מעולם לא ראיתי חתן שמוטרד בעת חתונתו מזכוכית שנשברה בקצה האולם אף שחבל מאד שהיא נשברה... כאשר נגשים לתורה מתוך אמונה בכח הנשמה והרגשת התחדשות, ודאי יכולים לזכות לקנין תורה. אין שום חילוק אם עד עתה היה לי כובע אם לא – מעתה בעז"ה יהא לי...

יעזור השם יתברך שיהא בנו רצון אמיתי לתורה ונוכל להוציא את הרצון אל הפועל, והעיקר להתפלל להשם יתברך שתהא סיעתא דשמיא, כדאיתא (גדה ע): מה יעשה אדם ויחכים יבקש רחמים ממי שהחכמה שלו. בחודש זה נשפע על כל יהודי אהבה ורחמים מהשם יתברך, יעזור השם יתברך שנוכח לפתיחת הלב בתורה ולתשוקה ורצון להידבק בהשם יתברך על ידי התורה ולהצלחה בכל הענינים.

ממית עצמו עליה – את המציאות הקודמת

חז"ל (ברכות סג) אמרו אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה, וידועה הקושיא הרי כתיב (ויקרא יח, ה) 'אשר יעשה אותם האדם וחי בהם', אמנם התירוץ פשוט אך יש לומר ביאור נוסף, כי ממית עצמו בפשטות הוא דבר קשה, להמית עצמו לגמרי – לא לאכול ולא לישון – רק תורה, היא מדרגה שבחור יכול לחשוב שאינו שייך לכך, לכן יש לבאר ממית עצמו באופן פשוט יותר.

בחור מביט בעצמו וחושב, אני יודע כיצד הייתי בישיבה קטנה בשיעור א' ב' וג', אני לא בחור שיכול לקנות תורה, ללמוד סדר של ארבע שעות אינו במציאות אצלי. על כך אומרים חז"ל אין התורה מתקיימת – אי אפשר לקנות תורה אלא במי שממית עצמו עליה – שממית לגמרי את המציאות הקודמת. המציאות שהיתה עד היום שאיני יכול להבין סוגיא, להתעמק בתוס' יותר מידי – אינה קיימת כלל, אין לה שום שייכות ללימוד התורה שמכאן ואילך.

כדאיתא בגמרא (עירובין נד) 'ומדבר מתנה' (במדבר כא, יח), כיון שעושה אדם עצמו הפקר כמדבר ניתנה לו תורה במתנה, הפקר פירושו שהמציאות שלי עד היום נעשית הפקר וכבר אינה המציאות שלי, עתה הנני נגש ללמוד תורה וכל החולים מתרפאים, מקודם לא היה לי רגלים ועתה יש לי מקודם לא היו לי עינים אבל עתה יש לי. וברגע שהוא מפקיר את מציאותו הקודמת ונגש ללימוד התורה מתוך התחדשות ניתנה לו תורה במתנה, למתנה אין שום שייכות למה שהמקבל משלם רק מכיון שהוא אוהב אותו הוא נותן לו מתנה.

לשכוח מכל מה שהיה עד היום

הקב"ה אוהב עמו ישראל, 'צבי וחמיד ורגיג דילעון בלעותא' ולכן אומר לבחור תשכח ממה שהיה עד עתה, בכל יום יהיו בעיניך כחדשים, לא היה תשע"ח לא תשע"ט לא תש"פ ואף לא תשפ"א, כעת ר"ח אלול ומהיום מתחילים מחדש לגמרי.

כדאיתא בספח"ק שאלול נרמז בכתוב (תהלים ק, א) 'הוא עשנו ולו אנחנו', לו נכתב בא' ונקרא בו' והוא רמז לא-לו. והביאור בזה שאם חפצים לזכות ל'לו אנחנו' – להדבק בהשם יתברך ובתורתו, צריך שיהא מקודם 'לא' בא', לדעת שכל מה שהיה עד עתה הוא לא, בחור נגש לסדר ויודע כבר שאין לו חשק ללמוד, ומנין לו – כי כבר אתמול ולפני אתמול לא היה לו חשק. לכך מגיע חודש אלול ואומר שכל מה שהיה עד עתה הוא לא – לא היה מאומה עד עתה.

הן אמנם אמרו חז"ל (סוכה מה) 'אם שמוע' בישן' תשמע' בחדש, ברם זהו רק בחלק החיובי שאם למד מקודם יהא לו מכך סיוע עתה, אבל בחלק השלילי אין כל קשר למציאות עתה למה שהיה אתמול. יהודי מתיישב ללמוד ויודע שקוב"ה אורייתא וישראל חד, כפי שהקב"ה והתורה נצחיים

טייערע חשוב'ע בחורים, בכל יום אומרים לפחות פעמיים ביום 'היה אם שמוע תשמעו אל מצוותי אשר אנכי מצוה אתכם היום' (דברים יא, יג), פירש"י שיהיו עליכם חדשים כאילו שמעתם בו ביום, הפירוש הפשוט הוא שירגישו כל פעם טעם והתחדשות בלימוד, כפי שאומרים חז"ל (עירובין נד): כדרך שתינוק מוצא תמיד חדש במאכלו כך דברי תורה כל זמן שאדם ממשמש בהם מוצא בהם טעם, אמנם יש לפרש באופן נוסף.

בני ישראל לא עשו חשבונות בקבלת התורה

כאשר עמדו ישראל בהר סיני בקבלת התורה הרגיש כל אחד בריה חדשה ממש, כאשר זכו לגילויים עצומים והרגשת אהבה עצומה להשם יתברך ואף כל החולים נתרפאו ומתוך התחדשות זו קבלו עליהם עול תורה ומצוות. אמנם לכאורה אם הם היו קצת יותר ריאליים עם שתי רגלים על הקרקע לא בטוח שהיו מקבלים את התורה... כי היו יכולים לעשות לעצמם חשבון הלא יש בתורה כל כך הרבה מצוות ופרטים וללמוד תורה כראוי אינו דבר קל, כיצד א"כ שייך כלל שאקבל את התורה כאשר הנני יודע באיזה שפלות הייתי אך לפני זמן קצר בשעבוד מצרים.

אמנם כעת יש קולות וברקים וענן כבד, וההר בוער באש עד לב השמים, אבל האש הרי לא תשאר לעולם, ואני הרי מכיר את עצמי היטב כבר כמה שנים בדיוק ויודע מה הם חולשותי ונסיונותי. היו שם בחורים בני שש עשרה – שבע עשרה, ובוודאי אנשים מבוגרים יותר היו יכולים לחשוב כך, הלא הנני יודע כיצד נראיתי עד היום – כמה הייתי מחובר לרוחניות, מדוע שאחשוב שמכאן ואילך יהיה אחרת.

התחדשות בכל פעם כמו בקבלת התורה

אמנם בני ישראל לא עשו שום חשבון שכזה, אלא האמינו בכל לבם שהם מתחדשים עתה להיות מציאות אחרת לגמרי, כפי שראו בחוש שמציאותם השתנתה, שהעירורים החלו לראות והחרשים החלו לשמוע, ממילא אין שום קשר ושייכות למה שהיה עד עתה עם מה שהיה מכאן ואילך. על כך הורונו חז"ל שבכל פעם שיהודי מתיישב ללמוד תורה, שיהיו עליכם חדשים כאילו שמעתם בו ביום, שידע שכל מה שהיה עד היום לא משנה כלל, וברגע זה הוא יכול לקבל על עצמו עול תורה כבריה חדשה לגמרי, כפי שקיבלו ישראל את התורה בסיני.

כך אומרים חז"ל (אבות ו, א) שהתורה נקנית במ"ח קנינים – כפי שקונים – להבדיל כובע חדש. מעולם לא שמענו שבחור הולך לחנות לקנות כובע חדש ואז חושב לעצמו, כיצד יתכן שאקנה כובע חדש כאשר כבר כמה שנים שהנני הולך בכובע ישן וכולם רואים כיצד הוא נראה, כי מה הקשר בין מה שהיה עד עתה למה שהיה מעתה. כך כאשר באים כדי לקנות תורה וכפי שכתוב במשנה כיצד קונים תורה – בשימוש חכמים בדיבור חברים בפלפול התלמידים וכו', וכיון שאפשר לקנות תורה לא משנה כלל מה היה עד היום.